

0. Inleiding

Deze vormvrije M.E.R. is onderdeel van de aanvraag om omgevingsvergunning van Windturbinepark Kabeljauwbeek en gaat achtereenvolgens in op de volgende onderdelen:

- Hoofdstuk 1 bevat algemene informatie over het project.
- Hoofdstuk 2 bevat een motivering van de activiteiten.
- Hoofdstuk 3 zoomt in op de kenmerken en de plaats van de activiteit om potentiële effecten te bepalen.
- Hoofdstuk 4 bevat een samenvatting en conclusie.

Eneco stemt er mee in dat (de voorbereiding van) de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan conform de gemeentelijke coördinatieverordening wordt behandeld.

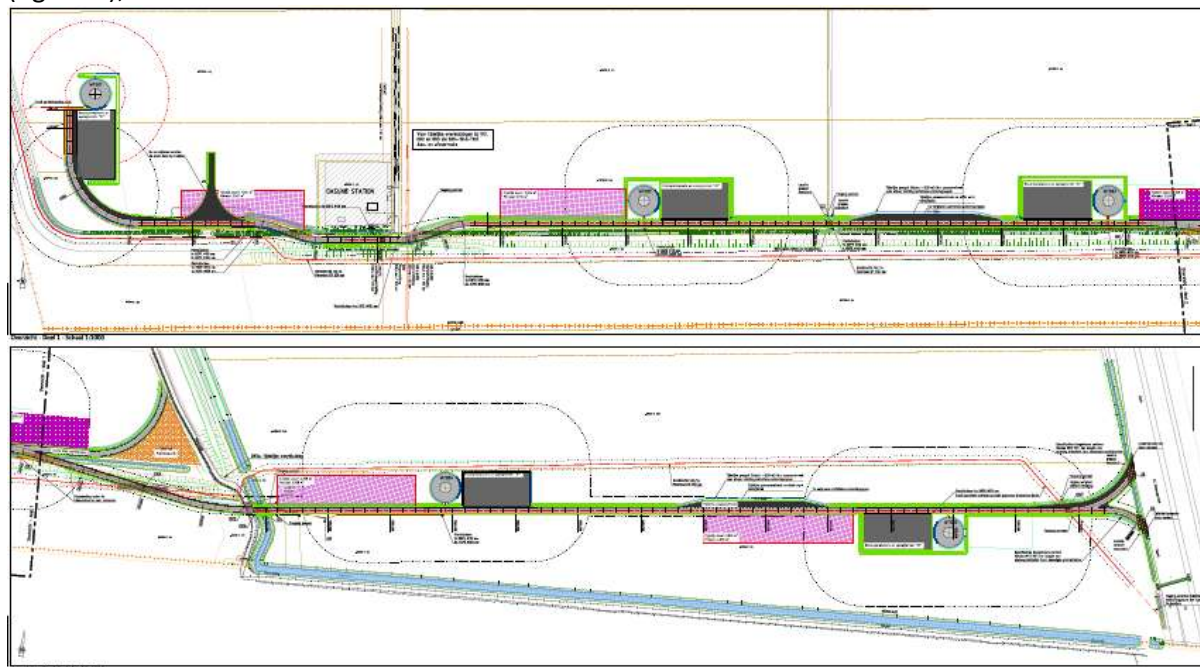
1. Algemeen

1.1 Initiatiefnemer

Windturbinepark Kabeljauwbeek is een windpark ontwikkeld door Eneco wind b.v. en is tot stand gekomen met medewerking van lokale agrariërs.

1.2 Het project

Het project bestaat uit vijf identieke windturbines in een parkopstelling met de volgende lay out (figuur 1);

figuur 1

Het uiteindelijk te bouwen windturbintype is nog niet bekend, in de planherziening en aanvraag omgevingsvergunning wordt daarom een bandbreedte opgenomen voor de maatvoering waarbinnen de uiteindelijk te bouwen turbines moeten passen. De afmetingen van de turbines die mogelijk gebouwd kunnen worden zijn:

- De diameter van rotor bedraagt minimaal 90 meter en maximaal 117 meter.
- De ashoogte bedraagt minimaal 85 en maximaal 125 meter.
- De tiphoogte bedraagt minimaal 131 en maximaal 183 meter.
- Het uiteindelijk te bouwen windturbintype is nog niet bekend. Omdat in theorie windturbines gebouwd kunnen worden met een opgesteld opwekkingsvermogen van meer dan 3,3MW op de turbineposities die in deze planherziening zijn opgenomen, zou het totale vermogen van het windturbinepark de drempel van 15 MW uit het Besluit m.e.r. kunnen bereiken. Om zeker te stellen dat dit niet kan gebeuren, wordt aan de planregeling de voorwaarde gekoppeld dat het opgewekt vermogen van het Windturbinepark kabeljauwbeek in totaal niet meer dan 14,99 MW mag bedragen. Het project zoals in de aanvraag om omgevingsvergunning is omschreven beperkt het totale vermogen eveneens tot maximaal 14,99 MW.
- Voor de bandbreedte in de planherziening is een “worst case” en een “best case” turbine onderzocht. Dit kan per onderzoek een ander type of maatvoering windturbine zijn. Deze onderzoeken zijn eveneens relevant voor de aanvraag om omgevingsvergunning aangezien “het project” als omschreven in de aanvraag exact overeenkomt met hetgeen in de planherziening wordt geregeld.

De windturbines hebben de volgende algemene kenmerken:

- een conisch gevormde ronde mast;
- fundatieblok: gewapend beton op heipalen, met om de windturbine mogelijk een hekwerk;
- 3 bladen per turbine;
- draairichting van de rotorbladen is voor de vijf windturbines gelijk en inklokrichting (van voren gezien);
- kleurstelling windturbines: wit tot lichtgrijs, binnen het advies van de luchtvaartautoriteiten.
- Vijf windturbines zullen eenzelfde verschijningsvorm hebben qua ashoogte en rotordiameter.

Nabij elke turbine kan een inkoopstation nodig zijn. In dit inkoopstation vindt de feitelijke overdracht van de opgewekte windenergie naar het landelijk hoogspanningsnet plaats. Het inkoopstation heeft een oppervlakte van circa 35 m² en een hoogte van circa 3,5 meter. Uitgangspunt voor de kleurstelling en vormgeving is een zo neutraal mogelijke inpassing in de omgeving.

1.3 Bouw- en exploitatietermijn

Na een bouwtijd van circa één jaar (aanlegfase) zal het project naar verwachting

20 à 25 jaar worden geëxploiteerd (gebruiksfasen). De marge van vijf jaar is afhankelijk van het type windturbine en de certificering die de windturbine heeft.

2 Motivering van de activiteit

2.1 De aanleiding van de activiteit

Het doel van de activiteit is het opwekken van duurzame energie met behulp van windturbines. Nut en noodzaak van het opwekken van duurzame energie is inmiddels algemeen erkend.

2.2 Motivatie van de activiteit

Het provinciaal beleid zoals dat in 2014 door Provinciale Staten Noord-Brabant is vastgesteld, gaat uit van een vergroting van het opgesteld vermogen windenergie in de gehele provincie. Daarbij zijn gebieden aangewezen waarbinnen locaties voor het opstellen van windturbines nader kunnen worden onderzocht en te zijner tijd in procedure worden gebracht. Dit project is gelegen in één van de aangewezen gebieden en is daarmee een activiteit die bijdraagt aan het bereiken van de door de provincie gestelde doelen voor windenergie op de langere termijn.

3 Kenmerken van de activiteit

3.1 Toetsingskader

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven voor welke activiteiten in het kader van een ruimtelijke plan een milieueffectrapportage (M.E.R.) noodzakelijk is. Voor sommige activiteiten kan worden volstaan met een beoordeling dat geen M.E.R. hoeft te worden opgesteld. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Het oprichten en/of wijzigen van een windturbinepark is in categorie 22.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. aangemerkt als een activiteit waarvoor beoordeeld moet worden of een M.E.R. noodzakelijk is. Een windturbinepark is daarbij omschreven als een park bestaande uit drie of meer turbines (onderdeel A). De beoordeling moet in elk geval plaatsvinden indien wordt voldaan aan de in deze categorie aangegeven drempelwaarden. Het gaat om gevallen waarbij sprake is van het oprichten of wijzigen waardoor het opwekkingvermogen met 15 MW of meer toeneemt, of in het geval 10 turbines of meer worden gerealiseerd. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij activiteiten die niet aan de drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierbij betreft het gevoegd gezag de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn voor de milieueffectbeoordeling. Hoe deze m.e.r.-beoordeling wordt vormgegeven is verder niet voorgeschreven en wordt daarom 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' genoemd.

3.2 Onderzoek

Het Besluit m.e.r. verplicht om een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren nu sprake is van een windturbinepark bestaande uit meer dan 3 windturbines met een gezamenlijk vermogen van ten hoogste 14,99 MW.

Het project is conform de selectiecriteria in bijlage III behorende bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling in beeld gebracht op basis van de volgende aspecten:

- a. de kenmerken van de activiteit;
- b. de plaats van de activiteit;
- c. de kenmerken van het potentiële effect.

3.3 Kenmerken van de activiteit

de omvang van het project

Het project bestaat uit 5 windturbines met een gezamenlijk vermogen van maximaal 14,99 MW. Zie ook paragraaf 1.2.

de cumulatie met andere projecten

Er zijn geen andere plannen en/of projecten in de directe omgeving in ontwikkeling waarmee de gevolgen van dit project zouden kunnen cumuleren. Er is wel sprake van een samenloop met de aanwezige bestaande belasting in dit gebied, met name vanwege bestaande windturbines.

gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Het project maakt geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

de productie van afvalstoffen

Het project levert, behalve in beperkte mate afgewerkte olie uit de draaiende systemen, geen afvalstoffen op.

verontreiniging en hinder

Het project leidt niet tot verontreiniging. In potentie kan het project wel leiden tot hinder voor de directe omgeving vanwege de emissie van geluid en slagschaduw. Er is daarmee sprake van een potentieel aanzienlijk effect op de woon- en leefomgeving.

risico van ongevallen, vooral gelet op de gebruikte stoffen of technologieën

De in Nederland toe te passen windturbines en ook die in dit project, zijn voorzien van veiligheidscertificaten op grond waarvan het risico van ongevallen als gevolg van het falen van de technologie of de windturbine op zich beperkt is. Er blijft echter een restrisico bestaan waarmee bij

de plaatsing van de windturbines rekening moet worden gehouden door de windturbines op voldoende afstand van (beperkt) kwetsbare objecten te situeren. Vanwege de ligging van het project nabij gasinfrastructuur is er potentieel een aanzienlijk effect op de veiligheid in de omgeving.

Conclusie kenmerken van de activiteit

De kenmerken van de activiteit leiden tot de conclusie dat er, mogelijk door samenloop met de bestaande activiteiten in het gebied, potentieel aanzienlijke effecten kunnen optreden op de woon- en leefomgeving voor wat betreft geluid, slagschaduw en veiligheid.

3.4 Plaats van de activiteit

het bestaande grondgebruik

De voor het project benodigde gronden worden thans gebruikt agrarische gronden waarvan slechts een beperkt deel permanent ongeschikt wordt door de aanleg van de funderingen en ontsluitingswegen.

Er is geen sprake van een potentieel aanzienlijk (negatief) effect op het bestaande grondgebruik.

relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu

Windturbineproject Kabeljauwbeek ligt buiten aangewezen Natura 2000 gebieden, wordt niet gerealiseerd in de Ecologische hoofdstructuur en vormt geen onderdeel van het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk). In het onderzoek van Bureau Waardenburg (Bijlage 12) is ook de externe werking uitgesloten en komen ook instandhoudingsdoelen niet in het geding. Voor vleermuizen worden slachtoffers verwacht. Deze is niet te mitigeren door de windturbines te verplaatsen. Er zullen daarom wel mitigerende maatregelen worden getroffen om het aantal slachtoffers te beperken. Hierbij zullen de windturbines conform de aanbevelingen van Bureau Waardenburg (Bijlage 12, pagina 36 en 37) worden opgevolgd. Tevens is er ontheffing aangevraagd welke inmiddels ook is verleend waar deze mitigerende maatregel wordt voorgeschreven (Zie bijlage 13).

Zoals te zien in bijlage 10 is de nieuwe opstelling qua landschappelijke effecten als een geheel beoordeeld in relatie tot de omliggende windturbineparken en omgeving. De windturbines die op een lijn staan naast het Schelde-Rijn kanaal vormen vanaf de Brabantse Wal gezien visueel een geheel met het havengebied van Antwerpen (België). De omgeving is geen kwetsbaar landschap en er zijn geen specifieke of bijzondere landschappelijke waarden in het geding zijn.

Er is geen sprake van een potentieel aanzienlijk (negatief) effect op het natuurlijke milieu, waaronder het landschap is begrepen.

Conclusie plaats van de activiteit

De plaats van de activiteit leidt tot de conclusie dat vanwege het project, al dan niet door cumulatie met andere plannen en projecten, geen potentieel aanzienlijke effecten optreden.

3.5 Kenmerken van het potentiële effect

Gelet op de omvang en de plaats van de activiteit kunnen als potentieel aanzienlijke effecten worden aangemerkt: Effecten op de woon- en leefomgeving, in het bijzonder:

- a. Geluid
- b. Slagschaduw
- c. Veiligheid

Overige potentieel aanzienlijke effecten op de omgeving moeten worden uitgesloten vanwege de (zeer) beperkte omvang van de effecten, zoals bijvoorbeeld voor flora en fauna, landschap, bodem, grondwater, water- en luchtkwaliteit.

a. Geluid

In potentie zijn er aanzienlijke effecten op de woon- en leefomgeving mogelijk.

Voor wat betreft de geluidseffecten van de nieuwe windturbines is mogelijke cumulatie met de bestaande windturbines op voorhand niet uit te sluiten. Om deze reden heeft aanvullend akoestisch onderzoek plaatsgevonden, zie bijlage 8 en 9. De belangrijkste conclusies van dit onderzoek zijn;

1. Ten opzichte van de huidige situatie neemt de geluidsbelasting ter plaatse van de omliggende woningen toe. De toename van de geluidsbelasting houdt in zijn geheel verband met de beleidsmatige keuze om deze locatie te benutten als windenergielocatie. De toename leidt zodoende niet tot het oordeel dat geen sprake zou zijn van een goede ruimtelijke ordening.
2. Zelfs wanneer een windturbine die als 'worst case' is te beschouwen wordt gekozen, kan ter plaatse van de omliggende woningen worden voldaan aan de wettelijke geluidsnormen.
3. In de planregeling wordt expliciet duidelijk gemaakt door middel van het toekennen van een specifieke aanduiding dat de drie agrarische bedrijfswoningen in kwestie, deel uitmaken van het windturbinepark. Op deze wijze wordt vastgelegd dat de meest nabij gelegen agrarische bedrijfswoningen deel uitmaken van het windturbinepark en daarom voor de toetsing voor wat betreft geluid- en slagschaduwhinder buiten beschouwing behoren te blijven.

De conclusie verandert niet wanneer de effecten, gecumuleerd met het bestaande windturbinepark worden beschouwd. De geluidsbelasting neemt als geheel toe ten opzichte van de huidige situatie, maar dat hangt samen met de beleidskeuze om deze locatie als concentratielocatie voor windenergie te benutten, zie ook bijlage 9.

Conclusie Geluid

Er wordt, al dan niet in cumulatie met andere plannen en projecten, voldaan aan de in het Activiteitenbesluit opgenomen normen voor geluid die niet leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor de omgeving. Aanzienlijke effecten kunnen dus niet optreden.

Het effect is wel grensoverschrijdend maar leidt niet tot aanzienlijke effecten in het buitenland vanwege het ontbreken van gevoelige objecten. Het effect treedt zeker op tijdens de voortdurende exploitatie van de windturbines maar is omkeerbaar: na beëindiging van de activiteit (verwijderen of stilstand van de windturbines) wordt het effect geheel tenietgedaan.

b. Slagschaduw

Uit het onderzoek naar het optreden van slagschaduw blijkt dat kan worden voldaan aan de normen in het Activiteitenbesluit, ter plaatse van de gevoelige objecten in de omgeving (zie bijlage 8). Een specifiek onderzoek heeft plaatsgevonden om de cumulatie van slagschaduw met bestaande windturbines in beeld te brengen, zie bijlage 8. Daaruit blijkt dat voor enkele gevoelige objecten gecumuleerd niet wordt voldaan aan de wettelijke normen, maar dat de bijdrage aan hoeveelheid slagschaduw vanwege de 5 nieuwe windturbines beperkt is. Slagschaduw hinder kan bovendien eenvoudig worden gemitigeerd door stilstand van de windturbines op gezette tijden.

Conclusie slagschaduw

Het project voldoet aan de normen in het Activiteitenbesluit. In cumulatie met slagschaduw hinder vanwege bestaande windturbines kan er een overschrijding van de normen optreden. De bijdrage van het project in de gecumuleerde omvang aan slagschaduw is evenwel beperkt en kan, zo nodig, eenvoudig kan worden gemitigeerd. Aanzienlijke effecten kunnen dus niet optreden.

Het effect is wel grensoverschrijdend maar leidt niet tot aanzienlijke effecten in het buitenland vanwege het ontbreken van gevoelige objecten. Het effect treedt zeker op tijdens de voortdurende exploitatie van de windturbines maar is omkeerbaar: na beëindiging van de activiteit (verwijderen of stilstand van de windturbines) wordt het effect geheel tenietgedaan.

c. Veiligheid

Er is een Risicoanalyse uitgevoerd vanwege de aanwezigheid van gasleidingen en gasstations in de directe omgeving van het project, waarvan er één is gelegen op Belgisch grondgebied. Uit de risicoanalyse blijkt dat de veiligheid van de gasstations voldoende gewaarborgd blijft. Gasunie heeft voor wat betreft het op Nederlands grondgebied gelegen gasstation aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de uitvoering van het project. Het in België gelegen gasstation ligt op zodanige afstand dat wordt voldaan aan de normen van het Activiteitenbesluit.

Conclusie veiligheid

Het effect voldoet aan de normen en is overigens aanvaardbaar voor de exploitant van het op Nederlands grondgebied gelegen gasstation. Er is kan dus geen aanzienlijke effect optreden. Het effect

is wel grensoverschrijdend en treedt zeker op tijdens de voortdurende exploitatie van de windturbines maar is omkeerbaar: na beëindiging van de activiteit (verwijderen van de windturbines) wordt het effect geheel tenietgedaan.

Samenhang potentieel aanzienlijke effecten, in combinatie met de omgeving

De potentieel aanzienlijke effecten tezamen en nader bezien leiden onder meer vanwege de telkens geringe of beperkt negatieve effecten, niet tot de conclusie dat ze (cumulatief) belangrijke nadelige gevolgen voor de omgeving veroorzaken.

Er zijn geen andere plannen of projecten in de omgeving, anders dan de hiervoor beschouwde bestaande situatie (waaronder bestaande windparken) die in samenhang met dit project kunnen leiden tot andere of grotere milieueffecten dan hiervoor beschreven.

De hinder, belasting en/of verontreiniging van de voorgenomen activiteit is, al dan niet in cumulatie met andere projecten, niet aanzienlijk.

Conclusie kenmerken van het potentiële effect

De potentieel aanzienlijke effecten als resultante van de beschouwing van de kenmerken en plaats van de activiteit (paragraaf 3.2 respectievelijk 3.3) blijken bij nadere beschouwing op basis van bekende informatie niet op te treden. Zowel elk potentieel aanzienlijk effect afzonderlijk als de potentieel aanzienlijke effecten tezamen, dan wel in samenhang met andere plannen en projecten blijken niet te leiden tot “aanzienlijke” effecten. Er zullen in elk geval geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden.

4 Conclusie MER-aanmeldingsnotitie

Gelet op de uitgevoerde onderzoeken moet worden uitgesloten dat als gevolg van Windpark Kabeljauwbeek, al dan niet in cumulatie met andere plannen of projecten, belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden. Dit betekent dat er geen aanleiding of noodzaak bestaat tot het opstellen van een MER.